

Priporočila strižnje ovčje volne

- Ovce strižemo enkrat ali dvakrat letno, spomladi in jeseni;
- strižemo jih ob toplem vremenu, saj takrat striženje poteka lažje in hitreje;
- pred striženjem ovce zapremo v manjši boks, da si olajšamo lovljenje ovc, hkrati pa se ovce medsebojno ogrejejo;
- strižemo na ravni in čisti podlagi;
- živali lahko strižemo z ročnimi ali električnimi škarkami;
- poleg dobre opreme je za hitro striženje potrebna tudi pravilna tehnika striženja;
- volno shranimo v zračnih vrečah, da nam ne plesni.

Postopki strižnje (opis metode striženja po Bowenju)

- Ovco posedemo in si jo naslonimo na noge, s koleno jo rahlo podpiramo. Pričnemo s striženjem po prsih, nadaljujemo po trebuhu, okoli vimena in po notranji strani stegen.
- Z desnim kolonom se naslonimo na prsi ovce, pri tem rahlo stopimo nazaj tako, da je ovca v napol ležečem položaju. Z levo roko se naslonimo v predel leve lakotnice, da žival iztegne zadnjo nogo. Ostrižemo levo stegno in predel okoli križa.
- Ovco postavimo v sedeči pokončni položaj. Levo nogo postavimo pred hrbtenico živali, z desno nogo pa stopimo med zadnje noge ovce. Z levo roko ovco primemo za glavo tako, da nam ovca gleda nazaj preko levega stegna. Ostrižemo vrat in lice ovce ter okrog ušes. Končamo s striženjem po prednji plečki. Pri tem z levo roko potegnemo za prednjo nogo ovce, da napnemo kožo in lažje ostrižemo pleče.
- Ovco položimo ob svoji levi nogi v stranski ležeči položaj. Z levo nogo stopimo pod desno plečko ovce. Strižemo s potegi od levega stegna proti glavi.

- Z obema nogama stopimo vzporedno. Ovco primemo za glavo in jo rahlo dvignemo. Ostrižemo desno lice, vrat in del pleč.
- Z obema nogama stopimo za ovco. Glavo ovce dvignemo in si jo potisnemo med kolena. Ovco ostrižemo po prednjih nogah in predelu za pleči.
- S koleno držimo ovco in počasi stopamo nazaj ter strižemo od pleč proti zadnjemu stegnu. S striženjem končamo s potegi po stegnu in križu.
- Po končanem striženju lahko korigiramo parklje in po potrebi tretiramo proti notranjim parazitom.

Dodatne informacije ...

**Ministrstvo za kmetijstvo
in okolje Republike Slovenije**
Veterinarska Uprava RS
Dunajska 22
1000 Ljubljana
informacijski telefon: (01) 300 13 00
elektronski naslov: marko.mahne@gov.si

Pojasnila v zvezi z ravnanjem z nastriženo ovčjo volno lahko imetniki drobnice pridobijo tudi na izpostavah kmetijske svetovalne službe pri Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije in Oddelkih za živinorejo Kmetijsko gozdarskih zavodov.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, 2012
Pripravili: Alberta Zorko, Marko Mahne VURS,
Dušan Birtič BF
in Marjeta Ženko KGZS–KGZ CE
Fotografije: Lucija Pinterič, Marjan Papež,
Zoran Abram in arhiv ICRA d.o.o. Idrija
Izvedbo programa sofinancira

 REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

NOVOSTI NA PODROČJU ODDAJE IN PREDELAVE NASTRIŽENE OVČJE VOLNE

Celovška 135, 1000 Ljubljana
tel.: 01/51 36 600, faks: 01/51 36 650
kgzs@kgzs.si, www.kgzs.si

Naši predniki so ovce redili že pred 7 do 10 tisoč leti. Najbolj so cenili njihovo runo, ki jih je grelo. Kasneje so razvili tradicionalen način predelave ovčje volne. Evropska unija z uvedbo novih zakonodajnih določil močno vpliva na trg in predelavo, predvsem z vidika pestrosti in ponudbe lokalnih izdelkov, kar vpliva na izgubo dohodka podeželskega prebivalstva. V Sloveniji so tropi ovac večinoma majhni, saj se reja prilagaja naravnim danostim, zato je rejce potrebno še posebej spodbujati k predelavi volne na domu pri tem pa jim omogočiti čim manjše administrativne ovire.

Kam z nastriženo ovčjo volno

V skladu z Uredbo o živalskih stranskih proizvodih, ki niso namenjeni prehrani ljudi (ES) št. 1069/2009 (v nadaljevanju ŽSP Uredba), se ovčjo volno pridobljeno od zdravih živali, uvršča med živalske stranske proizvode kategorije 3, za katere podrobnejše ravnanje določa Uredba Komisije (EU) št. 142/2011 s spremembami. Med rejci ovac se vse pogosteje pojavlja težava odstranjevanja manj kakovostne ovčje volne, saj nimamo ustreznih postopkov predelave (izdelava izolacije, peletiranje...), kjer bi ovčjo volno lahko koristno uporabili.

Neobdelana ovčja volna

V skladu z zakonodajo se neobdelano ovčjo volno lahko odda nosilcem dejavnosti, ki imajo odobren obrat po ŽSP Uredbi, v Sloveniji ali drugi državi članici EU. Taki obrati so: skladiščni ali vmesni obrat (odkupovalci ovčje volne in dlake), sežigalnice, bioplinarne in kompostarne. Rejci lahko ovčjo volno v skladu z zakonodajo prevažajo do navedenih obratov brez predhodne registracije storitve prevoza na Veterinarski Upravi RS pri tem pa morajo upoštevati minimalne higienske standarde. Za obdelano se šteje volna, ki je strojno prana ali obdelana po drugi metodi, ki preprečuje kakršna koli tveganja.

Zdrava in ustrezno oskrbovana čreda nudi kvalitetno runo

Ovčja volna je naravni material, ki vsebuje maščobo lanolin. Ta vpliva na lastnost vlaken, ki so vsestransko uporabna.

Volnena vlakna imajo mnogo uporabnih lastnosti:

- kodravost daje volni elastičnost, voluminoznost, prožnost, mehkost ter toplotno – izolacijske lastnosti;
- ne gorijo, zato so pogosto prisotna v posteljnih vložkih in preprogah;
- uravnavajo temperaturo (poleti hladijo, pozimi grejejo);
- omogoča navzemanje vlage ter oddajo le te ob enem pa omogoča dober pretok zraka in ohranjanje življenjske energije.

Vpliv selekcije na kakovost ovčje volne

Od slovenskih avtohtonih pasem ovac ima solčavska ovca najkakovostnejšo volno. K temu so pripomogli naši predniki, ki so velik poudarek pri selekciji te pasme pripisali volni. O njihovem delu pričajo številni zapisi.

V Logarski dolini je bila testna postaja, ki je s svojim delom prenehala l.1953. Kot selekcijske cilje V. Križnik 1955 navaja: »Zrediti zdrave živali, brez pigmentiranih lis po telesu razen solze, krepke konstrukcije, globokega, širokega trupa, žive teže ovac okrog 55 kg, brez resnice v runu, razen po trebuhu in spodnjem delu stegen, s kakovostjo volne B-C do C in z dvema kg oprane volne na leto.«

Tudi danes mnogi rejci pri odbiru živali za pleme upoštevajo tudi kakovost volne, posebno na kmetijah, kjer gospodinje še predejo in pletejo. Zadnja leta pa se vse več volne porabi za izdelavo polstenih izdelkov.

Izdelki iz volne – polstenje